

Kernboodschap opschaling bij epidemiologisch signaal

- Het coronavirus is onder ons en is nog niet weg. Elke dag bestaat het risico dat het virus weer voor nieuwe besmettingen gaat zorgen.
- Het kabinet hanteert een strategie van maximaal controleren van het virus.
- Hierbij staat nog steeds centraal:
 - (1) Het zo goed mogelijk beschermen van mensen met een kwetsbare gezondheid en
 - (2) zorgen dat de zorg niet overbelast raakt.
- Dit vereist zicht op en inzicht in de verspreiding van het virus.
- Dit laatste element wordt - in deze controlefase - waarin we maatregelen hebben versoepeld, steeds belangrijker.
- We proberen met gedrags- en hygiënemaatregelen nieuwe oplevingen te voorkomen.
- Maar als die oplevingen zich voordoen, dan is het bestrijden van die oplevingen van groot belang. De GGD en het RIVM hebben hierin een belangrijke rol en verantwoordelijkheid.
- Het dashboard coronavirus kan hierbij helpen. Samen met andere bronnen en gegevens.
- Het kabinet zorgt voor goede signalering en analyse van de gegevens in nauwe samenwerking met het RIVM. Dat is de basis voor snel en gericht handelen.
- Dat ziet er als volgt uit.

1 Signalering: zo snel mogelijk

- Signalering vindt doorlopend plaats. De GGD'en zijn de frontlinie in de strijd tegen het coronavirus. Zij test mensen met klachten en doen bron- en contactopsporing bij een positieve uitslag.
- De GGD'en verwerken hun bevindingen in een landelijke database.
- Ook andere zorgverleners zoals huisartsen, verpleeghuispersoneel en ziekenhuispersoneel testen patiënten en vangen signalen op.
- Het RIVM verzamelt deze en andere signalen en signaleert trends.
- Zo komen nieuwe brandhaarden snel in beeld. Deze signalen landen in het dashboard coronavirus. Op regionaal en landelijk niveau.

- Het streven is de tijd tussen een nieuwe besmetting en het moment van signaleren zo kort mogelijk te maken.

2 Analyse: meteen na signaal

- Analyse gebeurt meteen na het signaal.
- In eerste instantie zien de GGD'en lokale ontwikkelingen en trends. Zo zagen zij clustering binnen families, kleine uitbraken na feestjes en besmetting in studentenhuizen.
- De GGD kan dan direct mensen verzoeken om in zelfquarantaine te gaan en verder bron-en contact onderzoek doen.
- Het RIVM analyseert gegevens op landelijk en regionaal niveau.
- Ook heeft het RIVM een goed beeld van de situatie in het binnen- en buitenland en kunnen zij GGD'en of veiligheidsregio's adviseren over mogelijke maatregelen.

3 Handelen: lokaal indien mogelijk, landelijk indien nodig

Scenario 0

- Bij het merendeel van de besmettingen werkt de GGD samen met o.a. de veiligheidsregio's en het RIVM om passende maatregelen te treffen en zo het virus lokaal onder controle te brengen. Deze reguliere werkwijze van de GGD noemen we scenario 0.
- In dit scenario heeft de GGD zodoende zicht op wijze van besmetting en voldoende capaciteit om dit ook te traceren.
- De GGD test mensen op besmetting, doet bron- en contactonderzoek en laat mensen in isolatie of quarantaine plaatsen.
- Eventueel worden afspraken gemaakt over de situatie op een bedrijf of in een studentenhuus, om herhaling te voorkomen.
- Op die manier worden "brandjes" zo veel mogelijk lokaal geblust.

Scenario 1

- Soms zal een opleving groter in aantal zijn en zal er verspreiding in een groter gebied of regio zijn.
- Denk aan een evenement buiten waar veel bezoekers zijn geweest, die zich weer over de stad hebben verspreid.

- VWS wordt dan goed ingelicht door het RIVM en zulke signalen worden dagelijks op ambtelijk niveau besproken.
- Ook hierbij geldt: zo veel mogelijk gebeurt op lokaal of regionaal niveau.
- Er wordt een afweging gemaakt of regionale maatregelen nodig zijn en of de veiligheidsregio en GGD hulp nodig hebben. Bijvoorbeeld in afstemming regionale aanpak.

Scenario 2 en 3

- In het dagelijkse ambtelijk overleg wordt besproken of er vanuit het rijk actie moet worden ondernomen.
- Als blijkt dat het moeilijk is om verdere verspreiding in de hand te houden, is ingrijpen noodzakelijk.
- Zo kan de GGD onverwacht tegen capaciteitsproblemen aanlopen, of de verspreiding onverwachte proporties aannemen. Dan kan coördinatie of besluitvorming van het kabinet nodig zijn.
- De maatregelen die het kabinet zou kunnen nemen (bijvoorbeeld het sluiten van een bepaalde sector of mondkapjes dragen verplichten stellen op landelijk niveau), worden zoveel mogelijk voorbereid via de reguliere structuur.
- Als er nog vóór de volgende MR gehandeld moet worden, kan het kabinet ook bijeenkomen in een Ministeriële Commissie Crisisbeheersing.